

„СОЦИАЛИСТЪ“

излиза въ Вторникъ и Петък

Редакцията и Администрацията се намиратъ въ СОФИЯ

Неплатени писма не се приематъ.

Рекламиси не се връщатъ

СОЦИАЛИСТЪ

ОРГАНЪ НА РАБОТНИЧЕСКАТА СОЦИАЛЪ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ.

Абонаментътъ се прѣдплаща

За год. лева 10 —

„ 6 м. „ 5 —

„ 3 м. „ 2 50

За въ странство 14 лева.

Единъ брой 10 ст.

За обявления се плаща по 15 ст. за редъ отъ 4 страни

LE SOCIALISTE

Organe du Parti Démocrate-socialiste des travailleurs bulgares

Adresse: Redaction
„SOCIALISTE“
Sophia.

DER SOZIALIST

Organ der bulgar. Sozialdemokratischen Arbeiterpartei

Съобщаваме на предплативните абонати на втората година на в. **Работникътъ**, че съ слѣдоющия брой на в. **Социалистътъ** имъ се издѣлжаваме и ония отъ тѣхъ, които желаятъ да го получаватъ и за напредъ, трѣбва да внесатъ предварително абонамента си, — 1 л. 50 ст. до края на първото тримѣсѣчие, 4 л. до края на първото шестмѣсечие и 9 л. за цѣлата година. Безъ предплата ний нѣмаме възможностъ да пращаме вѣстника до никого.

ОТЪ РЕДАКЦИЯТА.

ПОЛОЖЕНИЕТО НА РУССОФИЛИТЪ.

Въпросътъ за външната политика сега най много вълнува нашите буржуазни партии. Известно е при какви условия г. Стоиловъ дойде на власт. Отъ една страна управлението на Стамболова ставаше все по нетърпимо за народа и все по компрометирующе за князь Фердинанда, а отъ друга — княза продължава да бѣде непризнанъ отъ голѣмитѣ държави. Трѣбваше слѣдователно да падне Стамболовъ, но той не можа да назначи за пръвъ министръ, освѣтъ човѣкъ, който не е отъ редоветѣ на русофилитѣ, и заедно съ това на цѣлото русофилско население, а който е тѣсенъ привърженикъ, човѣкъ изъ оная клика, която управлява съ силата на войската и полицията осемъ години наредъ. Този човѣкъ се яви г. Стоиловъ. Новите депутати, макаръ и избрани отъ избори сравнително по свободни отъ стамболовскитѣ, но сѣ избрани при условия, наложени отъ интереситѣ на двора. Съ това можемъ да си обяснимъ они печуващи произволъ на г. Стоиловъ съ Български изборъ, а сѣбнитѣ и съ изборитѣ въ Плевенъ, Свищовъ и др.

Сега г. Стоиловъ и русофилското болшинство, избрано подъ неговото полицейско ръководство, се срѣщнаха. Какво могатъ да правятъ тѣ наедно? За сега или русофилитѣ, които прѣдставляватъ болшинството на населението трѣбва да вървятъ по гайдата на ония именно хора, въ които княза има вѣра, или трѣбва да се растури камарата. Правителството имъ даде да разбератъ това и тѣ предпочетоха първото.

Този е първия актъ на самоунижение и самоотрицание на болшинството отъ това събрание прѣдъ едно министерство — едно грубо противорѣчие въ една конституционна страна. Стамболовъ имаше свои *атоме*, Стоиловъ има свои *покорни* депутати. Слѣдъ това самоуниженията търгнаха по редъ.

Въ знакъ на това, че правителството признава върховенството на законодателната властъ, а не онова на княза, *формалния* представител на изпълнителната властъ, г. Стоиловъ би трѣбвало да даде оставка прѣдъ Събранието, за да бѣде призованъ, ако има неговото доверие. Но до сега се вижда, че той нѣма

това намѣрение, той мисли да си бѣде *министръ на княза*, и работѣнно подкрепенъ отъ Събранието. А болшинството също така работѣнно, хемъ съ подписи, го призва за свой водител.

Въ своята декларационна рѣчь г. Стоиловъ още единъ пътъ показа, че той твърдѣ малко зачита върховенството на новото Събрание. Той му отказва правото да води външната политика; той иска отъ него послушание и повече нищо. „Нека се проникнемъ отъ убѣждението, че *най компетентния, най способния* да води тая (външната) политика е князътъ и правителството; ако нѣмате доверие въ насъ, то кажете ни го, напомни имъ той, но оставете на правителството тая работа“. Съ тия думи Стоиловъ, който иска доверие отъ Събранието, показва, че той нѣма доверие въ него. Иначе казано: „азъ нѣмамъ доверие въ васъ г-да, но вий имайте въ мене. Такъвъ сѣкъ е естествено въ уста на единъ *княжески Министръ*; но той нарушава, отрича *законността и свободата*. Обикновено външната политика въ една конституционна страна е отражение на нуждитѣ и желанията на онова население, което се прѣдставлява отъ болшинството въ Събранието и слѣдователно събранието е най компетентното и най способното да направлява, да указва главнитѣ линии на външната политика, а не княза, който е длъженъ да се съобразява съ волята на населението, изказана въ прѣдставителството, нито пъкъ министерството, което изхожда и трѣбва да зачита политиката на това Събрание. Съ горнитѣ думи г. Стоиловъ се постави по горѣ отъ Събранието, показва себѣ си за неговъ опекунъ, колкото и да извратява ясни смисълъ на конституцията.

А какво направи русофилското болшинство? То ржкоплѣска и удобри тоя языкъ на своя патрапенъ водител.

То показа още единъ пътъ, че безъ да иска смѣтка отъ г. Стоилова, безъ да изложи обѣщанията, които е далъ на своитѣ избиратели, прѣкланя глава прѣдъ една скрита диктатура. Г. Стоиловъ му каза: „азъ ще свиря, а вий ще играете“, а тѣ ржкоплѣскаха и викатъ „браво“.

Ето ви още едно характеристично явление изъ живота на нашите буржуазни партии. Или работѣнно болшинство, или нови пѣкон стамболовски шайки и тия партии не могатъ нищо да помогнатъ на това положение. Тѣ нѣматъ задъ гърба си едно съзнателно избирателно тѣло, а печелитъ доверieto на населението, само като даватъ голи и всевъзможни обѣщания, безъ да сѣ въ състояние да ги изпълняватъ. Всичкитѣ ни управляющи кръгове могатъ съ насилия или измама и лъжа да се натрапватъ на избирателитѣ и постѣ управляватъ България както тѣ намѣратъ за добръ. Въ по малка или голѣма степенъ народното самоуправление тѣ превръщатъ въ свое собствено самоуправление по единъ или другъ начинъ, държатъ народа на едно голѣмо

разстояние отъ своитѣ замисли и дѣла. Русофилитѣ въ сегашното Събрание много хубаво потвърждаватъ това; когато е рѣзга на думи, тѣ сѣ най голѣмитѣ либерали и демократи, а когато дойде на дѣло знаятъ да колѣничатъ прѣдъ „вежливи“ герои на Бѣла Слатина и съ поведението си изобличаватъ свой либерализъмъ и демократизъмъ. Но нека тѣ му мислятъ. Затова и избирателитѣ ще мислятъ за себе се. Тѣ виждатъ своитѣ избраници и ги притѣглятъ. Социалистическото слово ще имъ показва, че истинския демократизъмъ не е въ редоветѣ на досегашнитѣ политикани, а въ редоветѣ на оная партия, която изхожда и зацѣпва интереситѣ на работницитѣ, онеправданитѣ и угнетенитѣ.

Русофилитѣ идатъ да ни помогнатъ въ това; колкото пъти тѣ изневѣрватъ въ своитѣ обѣщания и народнитѣ надѣжди, толкова повече тѣ ще издигатъ въ очитѣ на народа учението и програмата на работническата партия.

Г. Г.

ВЪТРЕШНА ХРОНИКА.

— Търговския Вѣстникъ съобщава, че полицията била конфискувала ония портрети, въ които Стамболовъ е изобразенъ съ герданъ отъ човѣшки глави. Ако това е вѣрно, питаме: на какво основание се върши това? Защо полицията зима грижата да преслѣдва осмѣяния на хартия Стамболовъ, а живия Стамболовъ тури подъ своето крило? Или Стоиловъ е само на думи противъ Стамболова, а на дѣло още единъ пътъ доказва, че го зацѣпва? Но ако той придворенъ дипломатъ лично заинтересуванъ да зацѣпва Стамболова отъ осмѣяние, за да не изгѣзватъ на пазаръ нечеситѣ работи на неговия тѣсенъ кръгъ приятели, то, още веднѣжъ, кѣдѣ остава неговата законностъ, която той тѣчи по желанието на силнитѣ на дѣла? Или той дѣйствително желае, щото черепитѣ на Стамболова да се прикачатъ и на вратоветѣ на други пѣкон подземни герои, за да напомни на гражданитѣ, че оная тирантуваща клика, която властвува отъ 8 година до сега е една душа въ нѣколко тѣла?

— Руссенския в. *Синаль* расправя слѣдующитѣ работи: г. Стоиловъ поиска да отчисли Бургаския управител г. Георгиевъ и да растури градския съветъ въ Пловдивъ, подъ кметството на г. Петръ Чалъковъ. Но за да ги не отчисли пакъ съвѣтъ по Стамболовски, праща по наредъ ревизори за да имъ прѣгледатъ работитѣ. Ревизоритѣ нищо не намѣрили, но се върнали и доложили. Тогава г. Стоиловъ праща на Бургаския управител една телеграмма, въ която му казва, не че иска да го отчисли, но вѣжливо му съобщава, че неговото стоеие не ще бѣде въ интереса на службата; а на г. Тъчичленовъ ревизора устно говорилъ въ същата смисълъ. Но и единия и другия му отговарятъ телеграфически, че въ тѣхнитѣ работи не сѣ намѣрили никакви беззакония, а туку-така да си даждѣ оставкитѣ, това го нѣма предвидено нито въ „закона за чиновницитѣ“, нито въ „закона за градскитѣ общини“, гдѣто ще се рѣче г. Стоиловъ иска да отчислява противозаконно. Но това не за пръвъ пътъ става и г. Стоиловъ, прѣдставителъ на „моралното влияние“ на полицията, много пъти е практикувалъ вече своята *беззаконна законностъ*. Думата иматъ русофилитѣ въ Събранието.

—Пакъ за Бъло-Слатинския герой. Г. Стойловъ, който унищожи Бъло-Слатинския изборъ на 11 Септемврий, заповѣдаше слѣдъ това телеграфически на прокурора и слѣдователя да не даватъ подъ съдъ никого отъ ония, които върнеха золумлени въ Бъло-Слатинскитѣ избори на 11 и 18-й Септемврий. Това е ясно, казва Видински в *Народенъ Листъ*, защото би трѣбало да отиде подъ съдъ и самия околийски началникъ, който е представителъ на г. Стойлова. Не стига това, ами г. Стаменковъ, Вратчанския окръженъ управителъ отишълъ по нататъкъ. Човѣка писалъ на прокурора да даде подъ съдъ г. Хр. Симидовъ, защото не е искалъ да бѣде председателъ на бюрото и на Стойловския изборъ на 18-й Септемврий. Прокурора отговорилъ, че не може да го даде подъ съдъ, тъй като изборитѣ на 11-й Септемврий сѫ станали, а г. Симидовъ тогава си е изпълнилъ длъжността. Ето какви хора управляватъ България. Много пѣна говорятъ, че г. Стойловъ не е забравилъ 1881 г.

—Въ къщата на Бр. Иванова въ София на 2 т. м. вечерта станало едно събрание отъ пострадалихъ хора отъ Стамболова и рѣшили всѣки да испрати до Народното Събрание прошение за даване на Стамболова подъ съдъ. Това отдавна трѣбваше да стане; отдавна трѣбваше всички пострадали да потърсятъ удовлетворение за оскърбената си честъ и достойнство отъ бившия тиранинъ. Пострадалихъ отъ Стамболови сѫ много; редакцията ни е помолена да покани всичкитѣ пострадали въ България въ послѣдватъ примѣра на това събрание съ подаване частъ по скоро заявления до Народното Събрание.

—Въ засѣданието на Народното Събрание отъ 2-й Ноемврий министритѣ г. г. Стойловъ и Петровъ говореха, че въ Видинъ нѣмало е никаква намѣса на властѣта въ изборитѣ. Намъ е познато преди всичко видинския подполковникъ Мечковъ; той и въ стамболово врѣме не си е глѣдалъ войската, а е търсилъ прѣдатели и прѣследвалъ мнозина граждани въ Видинъ. Ако за г. Петрова той е единъ отъ примѣрнитѣ офицери, то ний нѣмаме нищо противъ това; само ще му забележимъ, че за властѣта, която се крѣпи у насъ преди всичко отъ военнитѣ, г. Мечковъ е единъ отъ най добритѣ служители, а отношенията му къмъ гражданитѣ сѫ извѣстни. По нататъкъ г. Стойловъ отъказа, че въ Видинъ сѫ станали нѣкакви намисания на властѣта въ изборитѣ, той иска факти за да се докаже това. Ний ще му кажемъ, че тия факти ги има, достатъчно Събранието да бѣше испратило коммисию, която да испита на мѣсто хората. Видинскитѣ избори сѫ станали съ давяние отъ горѣ. Безъ да обръщаме внимание на писаното въ видинския *Народенъ Листъ*, ний знаемъ вече, че г. Стойловъ съзнателно прѣвече на каравелиститѣ да спечелатъ въ изборитѣ, макаръ и да се побраха нѣколкомина. Въ Видинъ бѣха се избрали такива, както и въ Свищовъ, гдѣто факти сѫ написани сѫ повече отъ очевидни. Но ний ще попитаме само г. Стойлова: какъ така въ Видинъ се избра г. Минчевъ, безъ да е познатъ даже на гражданитѣ, и какъ се избраха другитѣ двама депутати, отъ които единия има твърдѣ лоша репутация въ града, когато е извѣстно, че гражданитѣ съчувствуватъ на каравелиститѣ въ Видинъ?

—Отъ сиромаситѣ ползъ нѣма. Тия думи е изказалъ единъ отъ русофилскитѣ депутати въ засѣданието на събранието отъ 31 Октомврий г. Поновъ, поддържатель на дневното правителство. Тѣ ще останатъ памятни. Тѣ прѣдизвикаха единъ силенъ протестъ отъ страна на крайната лѣвица, която напонилаше наболинството, че съ тѣхъ то си туря единъ прѣпоръчителенъ печатъ прѣдъ народа. В. *Миръ* почналъ пѣкъ да оправдава г. Понова, че той не искалъ да каже това, ами по-държалъ че г. Ев. Георгиевъ като богатанъ можелъ да направи много повече добрини отъ единъ сиромасъ, който е безъ богатство. Това е едно адвокатско оправдание, защото ако г. Поновъ не е ораторъ, то това не му прѣчи да се изказва вѣрно поне; това не е оправдание, не е вѣренъ цѣлния ходъ на мислитѣ на г. Понова, които той разви и доказва, че той мисли така както се е изказалъ. Но и така да е, както казва в. *Миръ*, въ всѣки случай сиромаситѣ поддържатъ държавата съ свой тр дъ, а богатитѣ, оказватъ малкитѣ си добрини отъ ония богатства, които сѫ смъкнали отъ гърба на сиромаситѣ и работницитѣ. Нека избирателитѣ знаятъ, че тѣхния депутатъ г. Поновъ поддържа богатитѣ, а отъ сиромаситѣ нищо не очаква.

—Възвание къмъ народнитѣ учители. Отъ Троянъ получихме едно възвание въ което народнитѣ учители, селски и градски, се канятъ да образуватъ библиотеки, да отворятъ вечерни и недѣлни училища да държатъ научни популярни скаски и да уреждатъ музикални и литературни вечеринки. Ако

учителитѣ трѣгнатъ по тоя пѣкъ то тѣ много повече ще отговарятъ на своето звание, отъ колкото да се занимаватъ само съ уроцитѣ въ училището и да ходятъ по кафенетата и съденки. Възването преноръчва на учителитѣ да прочетатъ въ в. „Другаръ“ бр. 10 отъ дѣла „Работнически вечеринки“ за да бѣдатъ улеснени въ такива похвални народни предприятия. Ний присѣдиняваме нашия гласъ къмъ това възвание.

КАЖВО ИСКАТЪ СЕЛЕНИТѢ.

Нашитѣ селени напосѣдѣкъ страдатъ отъ едно голѣмо намаление цѣнитѣ на хранигѣ. При това голѣмитѣ даждия, ангариитѣ, скубание на лихваритѣ, тѣжката войска и всевъзможни други експлоатации, не се забавиха да произведатъ между тѣхъ едно силно недоволство противъ наредбитѣ, поддържани отъ управлюицитѣ. Ще ли нашитѣ буржуазни политикани да обрънатъ сериозно внимание на това недоволство или ще го оставятъ да расте? При лошото положение, въ което се намиратъ селенитѣ, социалистическото слово не се забави да си направи вече едно широко мѣсто между слушателитѣ на сѣтската срѣда. Слѣдъ селенитѣ отъ Михалци и Мусина, идатъ сега и селенитѣ отъ с. Бѣланъ, Търновска околия, които сѫ взели инициативата на единъ митингъ. Въ резолюцията, която се взела на тоя митингъ, сѫ изключение на онаи формалностъ за изказване преданностъ къмъ княза, което стана на мода у насъ, и отъ които селенитѣ не могатъ да очакватъ подобрене на своето положение, биле тѣ предани на княза или не, истинатѣтѣ не трѣбваше да сезалъгватъ, почти всичкитѣ други точки сѫ взети отъ програмата на социалистическата партия. Ето тая резолюция:

—Днесъ на 19 Октомврий 1894 год. жителитѣ на с. Бѣланъ, Търновска околия и околнитѣ села, по случай Сбора на брой около 2500 души, събрани на митингъ въ церковния дворъ, подъ прѣдседателството на Тана Кѣловъ отъ с. Бѣланъ и членове Генчо Поповъ отъ с. Ново-село, Василь Петровъ отъ с. Бѣланската махля, слѣдъ дълги разисквания, взехме слѣдующата резолюция:

- 1) Изказване пълна прѣданностъ къмъ възлюбения си господаръ и династията му.
- 2) Уничтожение на всички досегашни данъци и въвеждане на походящо прогресивнитѣ данѣ.
- 3) Намаление числото на войската и скративание срока на военната служба. Въоръжение — народна милиция.
- 4) Прѣмахване на пѣнсиитѣ (а най вече на министритѣ) и замѣстванieto имъ съ държавни помощи на свършено бѣднитѣ и неспособнитѣ за работа, безъ разлика на занятие.
- 5) Избране на народнитѣ прѣдставители да става прѣзъ всѣки двѣ години и увеличаване числото имъ. Намалаване дневната имъ заплата отъ 20 на 15 лева.
- 6) Ценза на избираемостѣта да се намали до 25 годишна възраст.
- 7) Изборитѣ за народнитѣ прѣдставители и окръжнитѣ съвѣтници да се извършватъ по общинитѣ.
- 8) Оничтожение на ангариитѣ.
- 9) Намаление платитѣ на чиновницитѣ; прѣмахване на нѣкои чиновници, безъ които се може. Сѣщо да се махнатъ разнитѣ безотчетни фондове и фондовчета.
- 10) Даване на Стамболова и аркадашитѣ му подъ съдъ за осемъ годишното имъ бѣснование изъ България.
- 11) Отваряне границитѣ на България за всички емигранти и освобождението на П. Кирвеловъ отъ затвора.
- 12) Обръщане всички аптеки въ държавни, каквито да има и по селата да ни се помага когато трѣбва, а не да мремъ като кучета до като достигнемъ до далечнитѣ градове. На десетъ села да има по единъ докторъ съ болница.
- 13) Изборни училищни инспектори. По голѣмо улѣсенение на бѣднитѣ ученици и ученици.
- 14) Безплатно сѣдение и защита. Оничтожение на смъртното наказание.
- 15) Протестираме противъ полицейскитѣ произволи, вършени всѣкога изъ отечеството ни.
- 16) Оничтожение на всички закони, които стѣснятъ свободата на словото, на печата, митингитѣ, сбранията и сдружаванията.
- 17) Общинскитѣ съвѣтници да се избиратъ за по една година.
- 18) Даване който и да е чиновникъ подъ съдъ безъ да се иска отъ нѣкъждѣ разрешение.

Упълномощяваме бюрото да поднесе настоящата ни резолюция на прѣдседателитѣ на настоящето Народно Събрание и го помоли да ходатайствува

прѣдъ народнитѣ прѣдставители за удовлетворение на горнитѣ ни искания. Сѣщо го упълномощяваме да испрати копие на всички независими български вѣстници и на народнитѣ прѣдставители Генчо Пидѣлковъ, Никола Хр. Габровски и Гр. Клангичевъ.

КАПИТАЛИЗМА И ПРѢСТЪПНОСТТА

Обществениитѣ явления сѫ твърдѣ тѣсно свързани по мѣждъ и; тамъ гдѣто по нашъ дѣлъ хората се задоволяваха да укажатъ само на голитѣ факти, науката днесъ търси да окаже на тѣхната свързка, на успоредността, която съществува мѣжду явленията отъ различни области. Особенно тя показва на свързката, която съществува междъ престъпността и економическото положение.

Отъ французкитѣ статистически свѣдения се вижда, че прѣстѣпления, подбуждани отъ жестокость, безправственостъ или отъ зла душа, сѫ намаляватъ.

Напротивъ, с размерността на убийствата и пожритѣ, произлезли отъ желание къмъ чужда собственостъ почти непрестанно расте.

Относителното имъ число бѣше 13 на сто прѣзъ 1826—1830; сѣга сѫ постепено то се кѣчило на 17, 18, 19, 20 на сто; прѣзъ 1876—1882 год. — 33 на сто; подиръ това, слѣдъ едно малко сниженіе въ 1890 г., то е орѣсло на 37 на сто въ 1891 г.

Проститѣ кражби напр. не сѫ престанали да растатъ; отъ 49,801 прѣзъ 1890 г. тѣ сѫ прѣскочили числото 50,874 въ 1891 г.

За оногава, който изучава явленията на капиталистическото производство, това е свѣсъ въ естествено нѣщо. Тоя родъ прѣстѣпления, сѫ общо име нареченъ *грабежъ*, не е друго освѣт обикновенно целебно средство съ индивидуалистическата нравственостъ на цѣлия буржуазенъ строй. Полъ *Лафаргъ* много право казва, че „кражбата е всѣкидневния хлѣбъ на капитализма“. Печалобити и приходитѣ на акционеритѣ е законно слѣдствие на промишленната кражба отъ платата на работника; религиитеграбежъ на замле тѣлеския трудъ, финансиста, като спекулантъ надъ парингъ, не е друго, освѣтъ онова, което се измуква отъ спестения трудъ. Кражба отъ горѣ до долу—его естествостъ на економическия строй на нашата буржуазия.

Пѣлата атмосфера е напоена съ грабежъ. Основното нѣщо, което лежи въ сегашната нравственостъ, е добиване на богатства и интересъ въ единичкия *ли*, който движи частнитѣ и общественитѣ дѣла на управляющитѣ.

По тоя начинъ става неизбѣжно щото мознитѣ да се примѣкватъ къмъ тая атмосфера, къмъ тая нравственостъ. Сърдцата и умоветѣ трѣба да се стремятъ къмъ единичката цѣль за сегашенъ животъ — обогатяването.

Малко важи какви трѣбва да бѣдатъ срѣдствата отъ стѣпало на стѣпало, отъ трапчинка на трапчинка, човѣкъ дохажда до прѣстѣплението, въ единствено, удобно и целесъобразно срѣдство да се качи на най високото мѣсто на сегашното общество.

Безъ даже да обрънемъ внимание на крайна сиромашия, това чедо на капитализма, тѣя достатъкъ а окръжнитѣ и иривитѣ сѣдѣлицѣ, — ний ще кажемъ, че капитализмътъ е най голѣмия прѣпространителъ на прѣстѣпленията,

„Le Peuple“

НАМАЛЕНЕ ВОЛНИЦИТѢ!

Лѣмския вѣстникъ *Ника и Зорвие* иска да се закрижатъ околийскитѣ болници и въмѣсто тѣхъ да се пратятъ повече фелдшера и докторъ по селата.

Той казва, че нашитѣ селени още не сѫ навикнали да търсятъ помощта на болницитѣ, та догн навикнатъ, да се намалятъ поне расходитѣ, държавата прави за лѣкарската помощъ. Но дѣто тоя вѣстникъ не мисли криво? Фелдшеръ тѣ не могатъ да дадѣтъ на болнитѣ селени ония услуги, които може да имъ даде една добръ уредена болница. Ако селенитѣ гледатъ равнодушно ний даже съ лошо око на медицинската помощъ, то на това не е причина само тѣхното неволностъ: голѣма вина лѣжи въ крайната небръжностъ на нашитѣ доктори къмъ своето призвание, и голѣмата имъ жажда за пари. До колкото селенитѣ сѫ се ползували отъ тѣхната помощъ, докторитѣ сѫ си спечелили между тѣхъ най лошо мнѣние, когато напрогитѣ лѣкаритѣ би трѣбвало да оказватъ най грижливо внимание къмъ тѣхъ и да имъ ламтитѣ да имъ взематъ послѣдната парича

кисията. При това ония отъ прѣдставителитѣ на медицинската помощъ, които иматъ непосредствени сношения съ селенитѣ, обикновено сж хора млади на практика, та често нѣти намиратъ въ селската масса само поприце за своето доучване. Като присѣдинитѣ къмъ това още и ужасната експлоатация на нашитѣ аптекари, кои ще видите, че кой какъ завърнатъ, закрѣпватъ е лопото мнение на простото население къмъ лекарската помощъ. Ний живѣемъ вече 17 години ужъ по цивилизованъ животъ и вмѣсто да се популяризира медицината между народа, вмѣсто да се разбиватъ равнодушието и нерасположението му къмъ нея, тѣ още повече сж залячавани.

Какво ново ще се притури къмъ това положение, ако вмѣсто болници се турятъ повече фелдшери и доктори въ селата?

Напротивъ, лѣкарската помощъ трѣбва да се тури на по широки основи, трѣбва да се харчатъ повече пари, а не да се правятъ безсмислени економии. Нека околийскитѣ болници останатъ; но нека се подобрятъ; трѣбва селенина да се отърве отъ онаи мрежа отъ формалности, която трѣбва да мине до гдѣто стигне до болничното легло, а когато влѣзе въ болницата, трѣбва да намѣри по добъръ приемъ, по грижливо наглеждане и спожождане; нека се нареди единъ по честъ надзоръ надъ работитѣ въ болницата и тогава тя ще подигне своето име; тогава, колкото посѣтителитѣ и да сж малко, слѣдъ своето оздравяване, ще пропагандиратъ между населението ползата отъ болницитѣ и нуждата отъ лекарска помощъ.

За да се помогне още повече на това дѣло, нека се притури и онаи мѣрка, която в. *Наука и Здравие* прѣпорѣчва, но съ болници. Фелдшеритѣ и докторитѣ, прѣснати въ по голѣмо число въ селата и поставени на една по голѣма висота, ще даватъ помощи въ самата къща на селенина, но въ сѣщото врѣме, ако той е тежко боленъ, ще му прѣпорѣчватъ болницата, която не прилича на неговата мръсна и бѣдна къща, и въ която той ще намѣри по добри условия за оздравяване.

Може би в. *Наука и Здравие* има голѣмо желание да се правятъ държавни економии. Но той е сбъркалъ мѣстото, гдѣто тѣ трѣбва да се правятъ. Милиони левове се прѣскатъ, безъ да може населението да види облага отъ тѣхъ. У насъ се поддържа една голѣма и сѣрна войска, заплащатъ се на владѣщи, офицери и чиновници по 800 и 1000 лева на мѣсець, а на селенина му даватъ обикновено само едно: заповѣдь да си плаща данѣка, да се яви въ наборната комиссия и да отиде да прави пшеница. Нашитѣ управници нѣматъ динѣ намѣрение да правятъ економии тамъ гдѣто трѣбва, а ний отивате, г-да, да ги каните да смаливатъ и онаи малка сума, която се отпуща за болнитѣ сиромаси. Нашитѣ доктори не се залавятъ да водятъ една пропаганда за създаване на една широка *обществена служба* на лѣкарската помощъ, а съ охота прѣдлагатъ и своитѣ услуги тамъ, гдѣто тѣ сж потребни на управляющитѣ.

Зеръ прѣдъ „тѣстата държавна трапеза“, кой не кади тамъ у насъ, та и ѣ да се оставятъ о тѣ тои мѣрацъ.

ПЕХЛИВАНИ НА ПЕРОТО.

Неразвититѣ общественно-економически отношения на България и правятъ да стои много долу въ стълбата на новата цивилизация. Това нѣйно положение падага своя черенъ печатъ въ всичкитѣ области отъ живота на българитѣ. Тѣ отдавна сж стѣнали въ нѣти, начертанъ отъ съвременното едро производство и развѣни, но при все това въ насъ още преобладава въ масата духътъ на турското робство и на старитѣ общественни отношения, проявявани въ хиляди форми изъ българския животъ.

Живота, дѣятелността при такива условия, пренесени на широкото вѣстникарско поле, сж материалната подклада на онова неизмѣримо безначалие, на онаи неисчерпаема парнография, на онаи плоски интриги, на онова лицемѣрие и безплодни драсканици съ перото, които отличаватъ българския политически печатъ до днесъ.

Тръгнете на обиколка изъ това поле и вий ще видиге твърдѣ често една голѣма тѣснота въ стрѣмленията, а твърдѣ рѣдко онова, което интересува човѣка на прогресса.

Задъ всѣки буржуазенъ вѣстникъ вий ще намѣрите нѣкой герой, който не жали нито сили нито сръдства за да искачи преди всичко себе си и своитѣ плащачи на тѣстата българска държавна трапеза. Прѣди всичко и надъ всичко — властита: такава е неговата цѣль; но тая цѣль изключаваша

нѣкоя опрѣдѣлена економическа политика, основното порячителство, за което обществото може съзнателно да повѣри на него, на неговитѣ сподвижници, а не на други тая многожелана властъ. А отъ тука излиза, че каквато е цѣльта, такива сж и сръдствата, — ниски и нечестни; издигатъ се лъжливи знамена, извращаватъ се логика и факти, за да се събори умразили противникъ, който сѣди тамъ горѣ, държи ключоветѣ на хазната, върти царскитѣ печати и благоволява само на себе си да дава *преднига*.

Кажете напр. защо плаче в. *„Свобода“* за конституция и законност? Дали за това, че тѣ и сж мили и драги? Но неизмѣрима разлика има между конституция и законност и онова управление, което докара на Стамболова една върволица съ медали отъ черепи на човѣшки глави.

Защо бѣше оня вѣкъ противъ тиранията на Стамболова отъ писачитѣ на *Свободно Слово*, които бѣха другари въ бѣснуванието на тирана и сега повториха цѣла върволица отъ неговитѣ престѣпления?

Защо *Народенъ Приятель* рони съззи противъ незаконнитѣ избори на 11 Септемврий? Дали за това, че е поклонникъ на политическата свобода или за да хвърли прахъ въ очитѣ на простодушнитѣ си читатели и прикрито да подготви нѣтъ на сондажиската политика?

Защо *Миръ* дебне стѣпка по стѣпка Стамболова, когато неговитѣ плащачи сами не искатъ да го дадатъ подъ сѣдъ за безбройнитѣ му престѣпления, и съ когото даже сж били министри едно време?

Защо *Черно Море* бѣше дигналъ кръстоносенъ походъ противъ разнитѣ наши „исти“, противъ дръбнавитѣ политически партии и фракции, когато то само не прави изключение отъ тѣхъ?

Но ний не можемъ да изброяваме безчисленнитѣ примѣри отъ дръбнавостта на буржуазната ни журналистика. За насъ е важно да укажемъ само на ония факти, които за всѣки прогресивни хора не сж тайна. Борбата въ политическия печатъ, съ слаби изключения, се движи отъ ония сѣщи пружини, отъ каквито се движи въ живота. Раздърквания у насъ *зѣйно-шурйо-баджанакизмъ*, съ когото вѣстникаритѣ обвиняватъ своитѣ противници, далечъ не е качество на Ивана или Драгана, а той е общо явление въ България, той е възведенъ даже въ система и всѣки отъ плащачитѣ на буржуазния ни политически печатъ не мисли какъ по малко, а именно какъ по хубаво да се възползува отъ него. Нашата вѣстникарска борба въ повечето случаи е една гюрмутия, която много далечъ стои отъ онова въспитателно значение на печата въ по напредналитѣ страни. Ако понитате нѣкой вѣстникаринъ на кой благодѣтелъ служи, той надмѣнно отхвърля това отъ себе си и го стоварва на другъ, който служилъ на консерватори и превратаджии; втори хвърля огънь и стрѣла противъ *предатели*; третия вика противъ ония, които служели на *кокала*; четврти гърми противъ тиранията и беззаконията; петия не яде друга манджа освѣнъ английска конституция и т. п. А между това всѣки тия лъжливи рицари на свободата и напредъка сж се зацѣпали сѣщи въ ония, грѣхове, които приписватъ на другитѣ и никой не е устоялъ предъ съблазнителни обстоятелства за да не захвърли своето доверчанно знаме и за да не свърне, въ една или друга форма, подъ знамето на своитѣ противници.

Ако слѣдъ това дръпните една черта подъ писаното на българскитѣ буржуазни вѣстникари, то въ резултатъ ще получите цѣль купъ ша платани и подкладна на тѣсни бюрократически интереси, които сж вдъхновявали тѣхнитѣ полемики, псувни и клѣвети.

Тогава, когато България е имала нужда отъ помощта на журналистиката за своето дѣйствително „спасение“, — за повдигане на индустрията, за широкото развитие на пшнитѣ съобщения, — тия кръвопосни едове на съврѣменната цивилизация, — за развитие на политическото съзнание и закореняване въ населението на свободолобивитѣ идеи въ нашата конституция, за най целесъобразното харчение на държавната пара, за урѣжданieto на едноистинско просвѣтително дѣло — тогава, казвамъ, вѣстникаритѣ на нашитѣ управляющии крѣжове майсторски сж въртели перото на лѣво и на дѣсно, избродили сж цѣлото благо на уюнджульцитѣ, харчили сж книга и мастило за да одържатъ една тѣсна побѣда надъ едно правителство, което малко се отличава отъ тѣхъ, за да въздигнатъ врѣмению на „държавната трапеза“ нѣкой свой службобораздавателъ или служителъ на интереситѣ на нѣкоя нищожна група адвокати и прѣдприемачи...

Мнозина ще забѣлжатъ, като за оправдание, че въ една млада държава, не можеше и да се очаква повече отъ нейнитѣ вѣстникари. Да, ний признаваме тая истина. Ний виждаме обективнитѣ

условия, на които почиваостта на вѣстникарството у насъ. Малцина наши вѣстникари могатъ безъ погрѣшка да се нарекатъ борци на перото. Но тогава поне нека смѣнемъ онова було, съ което тѣ се показватъ прѣдъ народа за борци и мъченици на нѣкакви си идеи и нека имъ дадемъ тѣхното право име: *пехливани на перото*.

Г. Г.

УЧЕНИЧЕСКИТѢ ПРОШЕНИЯ ДО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ.

Всѣкому е извѣстно, че високоученитѣ патриоти около парцали „Свобода“, проповѣдникитѣ на многознаменитото начало, „знанието — тъмнина, учението — мракъ“, не закъсняха отъ да приложатъ своитѣ теории и на практика. Жадни за властъ и пари; навикнали да се боятъ и отъ най-малката искрица на народно движение, тѣ употребляваха всѣки позволен и непозволен сръдства, съ цѣль да го въспратъ, унищожатъ. Страхованиецъ се, да не би на родния учителъ, интелигенцията да влѣзе въ съприкосновение съ народа, съ тоя народъ, отъ гърба на когото всичко живѣе, Стамболовъ продиктува чрѣзъ устата на единъ неграмотенъ бивши „гостилничаръ“ такъвъ единъ законъ, който слѣдъ като отне самостоятелността на учителя, слѣдъ като направи отъ учителя едно оръдие на властита, не забави да награди съ такава подобна свобода и ученицитѣ — бѣдѣшитѣ учители на обществото. Най-необходимото нѣщо, туй което съставлява основата за получаването на какво годѣ образование и туй което е отъ първа необходимостъ за даването едно малко направление на характера — бидоха съ единъ замахъ унищожени отъ просвѣтеното „атовско“ Н. Събрание. Думата ни е за ученическитѣ дружества и библиотеки.

Намъ особно ни е драго като можемъ да съобщимъ, че една частъ отъ скованата въ ликитѣ вериги на „закона за училищата“ младежъ, именно *ученицитѣ*, е съзнала своето ниско положение. Вече *ученицитѣ* отъ *Софийската* и прочее *гимназии* сж наисрѣварили своитѣ другари — народнитѣ учители, като сж подали прошения до Народното Събрание; съ които прошения искатъ главно едно-единичко: *унищожението на оня членъ отъ напредничавия „законъ за народното просвѣщение“, съ който се тѣ унищожаватъ, забраняватъ ученическитѣ дружества, и съ който библиотекитѣ ученически минаватъ въ ржиритѣ на унищожитѣ*. Да, нѣма съмнение, че нашата ученическа младежъ въ продължение на краткото туй врѣме, три-четири години, все тѣбва да е усѣтила благотворното влияние на тоя членъ, както и нашата бивша независима журналистика благотворното влияние на „Вашевитѣ измѣнения“; да, нѣма съмнение, че голѣма частъ отъ нашата младежъ се въодушевява отъ идеята за всестраниното развитие. Ний поздравяваме тия крѣпки и пълни съ енергии сили...

Ученическитѣ дружества — това сж мѣстата гдѣто ученицитѣ, сбраии наедно, свободно и открито изказватъ своитѣ мнѣния, прямо и откровенно критикуватъ кривитѣ възрѣнния, и по тоя начинъ се старатъ да си дадатъ ясно понятие за лѣщата и прѣдметитѣ.

Ученическитѣ библиотеки — това е необходимата храна за всѣко развитие. Безъ библиотеки, безъ дружествата нѣма развитие, нѣма умственъ прогресъ. Тѣска за ума туй, което е за тѣлото храната. Искаме ли култи, искаме ли невѣжи и бѣорици, искаме ли подлѣци, шпиони и ниско-поклонници прѣдъ силнитѣ на земята, пакъто искаме ли мракъ и тъмнина — нека се затварятъ библиотекитѣ и дружествата. И об атно. Искаме и отъ ученицитѣ да бѣдѣтъ тѣ хора честни, справедливи, на кѣсо да съзнаватъ човѣшкото си достоинство — нека се даде нап голѣма свобода и въ туй отношение на нашата учащи се младежъ...

Но да ли нашето Народно Събрание, туй тѣй много незасужено хвалено „интелигентно“ Събрание, ще се вдѣхне отъ подобенъ родъ съображения, когато дойде да се разглеждатъ тия прошения? И дали, то не ще се възползува отъ оръжието на Стамболовцината за защита на своитѣ интереси? Радославовъ горчиво се подигра съ нѣкои ученически искания. Ще видимъ какво ще направи и Н. Събрание по нѣмъ на искоренение стиаболовцината.

ЗВѢРСТВА ВЪ ВОЙСКАТА.

Грѣбъ 1893—4 година капитанъ Г. (ротентъ командиръ въ шестия полкъ въ София) ималъ единъ

вѣстовой. Прѣзъ мѣсець Януарий т. г., слѣдъ като го билъ и псувалъ 4 мѣсеца редовно, накарва го веднѣжъ да тури и възвари вода за чай. Зертъ нали затуй е взетъ отъ нивата си, за да изучи военното дѣло?! Докажда госпожа Х. капитанната и намира водата за нечиста; обажда на капитана, който и донелъ слѣдъ малко. Слѣдъ като напопържалъ вѣстовой, както подобава, по войнички, му казалъ съ яростенъ тонъ: „Азъ виждамъ, че ти не искашъ да държишъ чисто, нъ азъ ще те отрепна, ще те заколи, на каквого стане, да стане.“ Войника се уплашилъ и рѣчалъ. Храбри капитанъ раздосади, види се, отъ това, излива водата, хваща горницата теѣнджера и почна да я блѣска въ главата на нещастния вѣстовой, като аккомпанирѣлъ пѣ дрънканята на теѣнджерата съ деликатни псувици. Войника билъ замаенъ отъ тѣзи удари. Нъ глѣвътъ на Марса знава ли тѣй месо?... Той извадилъ шамката и слѣдъ като казалъ на вѣстовой, че ще го заколи го ударилъ съ тѣжни рѣжъ по дѣското рамо. Слѣдъ като го избилъ, повикалъ го сѣтѣ и принуждавалъ да му испѣе нѣкои шопски пѣсени.

Вѣстовой отива прѣзъ нощта, намира кѣжката на дружинния командиръ майоръ С. и на сѣтринята съ отекла, отъ храбритъ удари на Г. глава се оплаква и заявява, че не се връща по никакъвъ начинъ при Г. Дружинния го праща въ ротата. Докажда ротния Г. и слѣдъ като поздравява строената рота, попитва го кѣдѣ е билъ прѣзъ нощта и какво дири въ ротата. Вѣстовой му разправилъ. Капитанина го заплашилъ, че ще го арестува, че ще го даде въ сѣдъ, ще го осѣди да лежи додѣ е живъ и др. такива.

Слѣдъ като дружинния повикалъ вѣстовой въ канцеларията си, храбри Г. го прѣрѣбналъ и му казалъ да каже на дружиния, че главата му се е подула, защото зѣбѣ го болятъ. Вѣстовой обаче казва пакъ истината и слѣдъ като билъ прѣгледанъ отъ старшии полковни лѣкаръ Хр. билъ пратенъ въ лазарета, дѣто сѣдѣлъ 24 дена.

Ний ще разкажемъ и слѣдующия ужасенъ фактъ. Началника на Иполково В-ноокръжнѣе подполков. Д. въ своята кѣжка е показвалъ една рѣдка жестокостъ къмъ вѣстовой Димитръ Треневъ.

На 25 октомврий този подполковникъ е заповѣдалъ на вѣстовой да му докара каменни въглища отъ станцията. Последния разбралъ вмѣсто станцията, — Управлението на началника си и като не можалъ да изпълни заповѣдта, повърналъ се и повторно попиталъ началника. Подполковникъ Д. вѣролно строго придръжващъ се ъ военната дисциплина, вмѣсто да му обясни, грабналъ една чаша и хвърля въ главата на Димитръ Треневъ така немилостиво и опасно, щото чашата се счувила и расцѣпила главата на войника надъ ухото отъ едната страна.

Уплашенъ отъ ненадѣйното и ужасно падение на войника, подполковникъ Денчевъ събркалъ конитѣ, расчиталъ се, развикалъ за медицинска помощъ, като зарѣчалъ въ случай че стане войника, да не го пущатъ да излѣзе. Чрѣзъ други наблизѣ войници и слугитѣ си, въ разстояние на 1 часъ докаралъ 4 доктори. Благодарение на дадената бърза помощъ, болкитѣ полекнали и нещастника можалъ да се свѣсти и да прогледне пакъ на бѣлия свѣтъ.

Страхътъ на подполковника не прѣставалъ да го тревожи.

Той заповѣдалъ на домашната си покорна рая, да го пазятъ на леглото му до тѣгава до когато му сезаздрави раната на главата. Но исканието на докторитѣ болния трѣбвало да бѣде въ назначеното за болни заведение — болницата, но подъ страха на наказанието, господинътъ не смѣялъ да отлѣли очитѣ си отъ прѣдстоящата му жертва, за да не би да се осложни тя въ болницата и му нанесе неочаквана бѣда. Държалъ го у дома си, и го гледалъ сегашнай-добри условия. Страхъ да не стане извѣстно и да не влѣзе въ ушитѣ на по-голѣмото му началство, го вълнувалъ всека минута.

ВЪНШНА ХРОНИКА.

Конгресътъ на германскитѣ социалисти.

Слѣдъ това Шенланкъ, прочутъ теоретикъ на научния социализмъ и общепризнатъ по своята компетентностъ по економическитѣ въпроси, държи етнографическа рѣчь по земеделѣческия въпросъ, пълна съ факти върху различнитѣ слоеве на селянитѣ, тѣхния животъ, тѣхнитѣ отношения спрямо поземелнитѣ собственици и говори за пропагандата,

Отговорещ-Редакторъ Ангелъ Йв. Гюзеловъ

кѣто социалиститѣ трѣбва да водятъ споредъ окръжитѣ и начинѣтъ по който се обработва земята.

Фолмаръ и Шенланкъ прѣдлагатъ да се рѣши, че трѣбва да се взематъ прѣдъ видъ мѣстнитѣ условия, когато се работи изъ селата. Земледелѣческия въпросъ ще се разрѣши само когато змеята се повърне на производителитѣ. До като чака, социалистическата партия ще се грижи за подобрене положението на селянитѣ.

Рѣшенията на тоя въпросъ сѣ приблизително такива, каквито сѣ на французскитѣ социалисти отъ Нантския конгресъ (в. *Социалистъ*, бр. 4) които съобщихме на читателитѣ. Освѣнъ това, конгреса като приема рѣшението на Шенланка съ голѣмо болшинство, избира една коммисия отъ 11 члена, които да направи практически прѣдложения на идущия конгресъ.

Между чиноветѣ на коммисията се намиратъ Шипелъ, Вебелъ, Либкнехтъ, Фолмаръ и Шенланкъ.

Германския теоретикъ на социализма, Шипелъ прави рапортъ върху влиянието на организациитѣ Pruts Rings Cartels на економическото развитие.

Пролетарията нѣма право да бърка на картелитѣ на прѣдприимачитѣ, защото успѣхитѣ на капиталистическата концентрация помагатъ на социалиститѣ, които искатъ еднообразна организация на производството; но не трѣбва и картелитѣ да тиранизиратъ работницитѣ и да намаляватъ падницата.

Тѣй сѣщо трѣбва да се иска законодателство, коего, като покровителствува работницитѣ, да обезпечавя свободата на сдружаванията и да иска, щото държавнитѣ и общински учрѣждения да почиватъ на най демократически начала; да се приспособятъ къмъ нуждитѣ на населението, макаръ това и да е противъ интереситѣ на шепата капиталисти.

Забравихъ да упомѣна, че конгреса е получилъ много поздравления отъ социалистическитѣ партии на другитѣ страни.

Женското социалистическо движение въ Германия е по силно, отколкото въ другитѣ страни. Женитѣ иматъ свои дружества. Изъ мѣжду по виднитѣ делегатки на конгреса срѣщаме името на симпатичната и прочута ораторка Г-жа Цеткинъ. Всички делегатки сѣ били деветъ. Женитѣ играятъ важна роля въ борбата на тѣхното освобождение. Ето защо ний ги виждаме въ народнитѣ и международнитѣ конгреси на социалистическитѣ партии да взиматъ живо участие при обсъжданията.

На 27/15 Зингеръ затваря конгреса като обявява, че отъ сега ще се захване силна агитация изъ селата.

Умѣрени или „опортонисти“, както се изразяватъ „Le Temps“ и други пълзици вѣстници на буржуазията, но нѣмскитѣ социалисти работятъ и живо се борятъ, като вървятъ по пътя, който ще изведе всемирния пролетариатъ на обѣтованата земя, въ новото общество.

Ето ви и цифри, читателю, за да се убедите, че това е сила която се бори противъ единъ изгнилъ строй.

Отъ отчета на партията, прѣдставенъ на конгреса, се вижда, че приходо-расходния бюджетъ се свежда безъ дефицитъ на 335,000 марки (418 хил. лева). Голѣма частъ отъ прихода е отъ социалистическитѣ издания. *Worwärts* (*Напредъ*) ежедневенъ централенъ органъ, има 45,000 абонати. Макаръ и евтинъ, но той дава чиста печала 47500 марки.

Партията разполага съ 74 издания *Neue Zeit* (*Ново Време*) е частно прѣдприятие. Тамъ постоянни сътрудници сѣ: Енгелсъ, Шипелъ, Берцайнъ и др., а редактора му е талантливия економистъ Каутски. *Neue Welt* (*Новъ Свѣтъ*) се распрѣсва въ 160000 екземпляра.

Когато се говори за най добръ организирана революционна партия, трѣбва да се тури на първо мѣсто германската соц. дем. партия. Тя е която залѣпи хубава плѣсница на железния Канцлеръ, тя е която принуди Каприви да отстъпи отъ властта — нека читатели не забравя, че бившия Канцлеръ, заедно съ императора Вилхелма II се е готвилъ да издаде нови изключителни закони противъ социализма, но и тоя нѣтъ социалистическата партия се бори.

Парижъ, 23/X 94 г.

И. Д.

Франция. Когато буржуазния свѣтъ праща съболезнователни телеграми до семейството на Александъръ III, въ Парижъ наплѣдѣлъ стана една голѣма манифестция въ паметъ на застреленитѣ мъченици на Комуната въ 1871 г. Полицията е пазила входа за гробищата на Перлъ-Лашезъ, дѣто сѣ заровени французскитѣ революционери; тя е пропуцала публиката двама по

двама, за да сложатъ своитѣ цвѣти на гроба на незабравимитѣ герои на работническата класа. Нѣколко депутати на чело на работницитѣ дошле да посетитѣ гробищата. При минаването по край историческата стѣна, гдѣто стана масовото застрелване на комунаритѣ, всички почтително си свалиха шапкитѣ. Ахъ! не може да се забрави комуната! Тя дълго време ще живѣе въ сърдцата на работническия свѣтъ!

ПОМОЩИ ЗА ПОСТРАДАЛИТѢ УЧЕНИЦИ ВЪ С. КИЯЖЕВО.

Сарамбѣй. — Рашко Д. Аргировъ — 1 л.; М. С. Чомаковъ — 1 л.; Ангелъ Спиръ (не се чете името) — 50 ст. Ангелъ М. . . . (елиски почеркъ, не се чете) — 50 ст. Ниванъ Д. . . . — 1 л.; А. К. — 1 л.; К. Н. — 50 ст.
Пловдивъ. Отъ съчувствие къмъ пострадалитѣ другари ученици приятели нѣмъ даващъ помощъ 12 л.
София, X. 6 л.
Всичко 23 л. 50 ст.

МАЛКА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ.

Бѣлоградчинъ. Бѣчваровъ. Като прѣдплатата ще се испраща. Варна. М. Ж. Направете справка въ пощата. Всички до сега излѣзли броеве ви сѣ испратени.
Бургасъ Б. Б. По напредъ прѣдплатата.
Пловдивъ. А. Минковъ. Като прѣдплатите.
Варна. О-въ. Направете справка въ пощата; всички броеве сѣ пратени.
Тулча. М. М. Всички броеве сѣ испратени.

Извѣстяваме, че утрѣ вечеръ на 4 т. м. въ салона на „Славянската Бесѣда“ ще се даде художественно-забавителна вечеринка съ магически фенеръ освѣтляванъ съ Друмондова свѣтлина при извънрѣдно художествени картини. Цѣлътъ на вечеринката е благотворителна.

ОБЯВЛЕНИЯ.

Съобщаваме на г. г. абонатитѣ ни отъ Ямболъ че администрацията на в. „Социалистъ“ опълномащава другаря ни В. Джинковъ да събира абонаментитѣ на вѣстника. Слѣдъ получаванieto на абонаментитѣ въ администрацията, ще бждатъ испращани редовно расписки за получаванieto имъ.

СТУДЕНТЪ търси уроци, черт. работата, прѣводъ отъ френ. и руски на български или др. нѣкои подходяща работа. Адр. чрѣзъ адм. на „Социалистъ“, печат. „Напредъ“ за И. М.